

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 611/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Beňom, PhD., Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 95, Poprad, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 7 T 13/2011 z 26. júla 2012, uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 To 103/2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 24/2014 z 11. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2014 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Beňom, PhD., Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 95, Poprad, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu

Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 T 13/2011 z 26. júla 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 26. júla 2012“), uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 To 103/2012 zo 14. februára 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu zo 14. februára 2013“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 24/2014 z 11. júna 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 11. júna 2014“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd rozhodol o vine sťažovateľa rozsudkom z 26. júla 2012. Sťažovateľ následne poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu z 26. júla 2012, ktoré je podľa neho založené na záveroch vyvođených z vykonaných dôkazov, a síce na znaleckom posudku Z. B., výpovediach J. P., zamestnanca poškodeného M. V. i svedkyne M. K., ako aj na odbornom stanovisku súdneho znalca R. R.

Sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu podal proti rozsudku okresného súdu z 26. júla 2012 odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že v dôsledku predloženého odborného stanoviska súdneho znalca R. R. vznikli v predmetnej veci pochybnosti o správnosti znaleckého posudku Z. B.. Súdny znalec R. R. v predloženom odbornom vyjadrení totiž podľa sťažovateľa dospel k opačnému záveru v súvislosti s otázkou relevantnou na rozhodnutie (otázka technickej neprijateľnosti aktivácie airbagov pri danej nárazovej rýchlosti) ako súdny znalec Z. B., a z tohto dôvodu mal okresný súd v tejto veci podľa neho nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie, ktoré by vzniknuté rozpory odstránilo, a až na základe jeho záverov by podľa sťažovateľa bolo možné rozhodnúť o jeho vine. Obaja znalci, ako aj všetci vypočutí svedkovia sa v predmetnom konaní vyjadrovali len k technickým otázkam týkajúcim sa prijateľnosti záverov o priebehu dopravnej nehody a podľa sťažovateľa v konaní nebol predložený žiadny dôkaz, ktorý by ho usvedčoval zo spáchania poisťovacieho podvodu. Sťažovateľ v odvolaní poukázal na znenie § 16 ods. 2 písm. d) zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení v súvislosti s povinnosťou znalca vykonávať znaleckú činnosť nestranne, a to bez ohľadu na zadávateľa a tiež bez ohľadu na formu, v ktorej je výsledok znaleckej činnosti zachytený (znalecký posudok, odborné vyjadrenie, výsluch a pod.). Z opatrnosti v súlade s § 311 ods. 4 Trestného poriadku

sťažovateľ priložil znalecké vyjadrenie vo forme znaleckého posudku vypracované súdnym znalcom R. R.

K výpovedi svedka P. v odvolaní sťažovateľ argumentoval, že táto osoba nebola svedkom nehody, automobil mu bol odovzdaný až dlhší čas po nehode a skutočnosť, že jeho popis stavu vozidla je technicky prijateľný, nevyvracia neprijateľnosť verzie priebehu dopravnej nehody podanej sťažovateľom. Vo vzťahu k výpovedi svedka V. v odvolaní sťažovateľ poukázal na to, že tento je zamestnancom poškodeného, čo vylučuje jeho nestrannosť v predmetnej veci, ďalej na to, že uvedený svedok nemá odborné vedomosti v oblasti autoelektroniky, a preto nevie sám vysvetliť, z akého dôvodu „*riadiaca jednotka nekomunikovala so systémom*“, a nevie tiež, čo toto vyhlásenie samo osebe znamená a z čoho ho má usvedčovať. Sťažovateľ v odvolaní poukázal aj na výpoveď svedkyne K. (jeho matky), ktorá pred súdom vypovedala po prvýkrát v pochopiteľnom strese o udalostiach dopravnej nehody spred 8 rokov, a preto bolo podľa neho prirodzené, že si na všetky detaily dopravnej nehody, tak ako to od nej vyžadoval zástupca poškodeného, nespomínala. Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal krajský súd, aby rozsudok okresného súdu z 26. júla 2012 zrušil alebo ho zmenil tak, že ho spod obžaloby oslobodí.

Krajský súd svojím uznesením zo 14. februára 2013 odvolanie sťažovateľa zamietol, pričom v rámci odôvodnenia svojho uznesenia poukázal najmä na skutočnosť, že tvrdenia sťažovateľa týkajúce sa otázky vystrelenia airbagov boli vyvrátené výpoveďami svedkov V. a P., ako aj závermi znaleckého posudku Z. B. K rozpornostiam vzniknutým v dôsledku predloženého posudku R. R. sa nevyjadril a výpoveď svedkyne K. vyhodnotil ako nevierohodnú, poukázuc súčasne na fakt, že podľa protokolu o dopravnej nehode účastníčkou tejto dopravnej nehody nebola.

Sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu zo 14. februára 2013 podal v zákonnej lehote dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že krajský súd sa podľa neho nevysporiadal s námietkou, že otázka aktivácie airbagov je pre rozhodnutie vo veci irelevantná, pretože sťažovateľ si náhradu za ich znovuinštalovanie nikdy voči poisťovni neuplatňoval, ako aj tým, že krajský súd sa nijako nevysporiadal s odborným vyjadrením súdneho znalca R. R.

a jeho závermi, a taktiež ani s námietkou nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania, ako aj námietkou, podľa ktorej bol znalecký posudok Z. B. vypracovaný pred začatím vyšetrovania, t. j. ide o nezákonný dôkaz. V tejto súvislosti sťažovateľ v dovolaní poukázal na súdnu prax, ktorá v prípade existencie dvoch rozporných znaleckých posudkov považuje za dôvodné nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania. Sťažovateľ taktiež argumentoval, že odopretím vykonať kontrolné znalecké dokazovanie a neuvedením presvedčivého dôvodu na takýto postup došlo v predmetnom konaní k zásadnému zásahu do jeho práv a naplneniu dovolacieho dôvodu. Okrem uvedeného sťažovateľ v dovolaní namietal aj porušenie jeho práva na zákonného sudcu a v tejto súvislosti argumentoval, že predmetná vec bola 18. októbra 2011 pridelená sudcovi okresného súdu Ľ. V., no napriek tomu ju po 4 mesiacoch prerokoval a rozhodol iný sudca okresného súdu –J. P.

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa uznesením z 11. júna 2014 odmietol. V rámci odôvodnenia svojho uznesenia z 11. júna 2014 sa najvyšší súd podľa sťažovateľa vysporiadal s námietkou odňatia veci zákonnému sudcovi a námietkou vykonania znaleckého posudku pred začatím trestného stíhania, avšak k jeho námietke nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania, ďalej k námietke neodôvodnenia rozsudku okresného súdu z 26. júla 2012 a uznesenia krajského súdu zo 14. februára 2013 vo vzťahu k rozpornosti znaleckých posudkov sa tento súd nevyjadril, iba obmedzil svoje odôvodnenie na konštatovanie, že ide o otázku ustálenia skutkového stavu, ktoré najvyšší súd ako súd dovolací nepreskúmava.

Na základe uvedeného je sťažovateľ toho názoru, že v predmetnej veci došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, resp. práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pretože súdy sa nevysporiadali s otázkou relevantnou pre rozhodnutie v danej veci, a to otázkou potreby nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania, resp. potreby vysporiadať sa s prípadnými rozpormi, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Najvyšší súd uvedenú argumentáciu sťažovateľa obsiahnutú v jeho dovolaní uznesením z 11. júna 2014 odmietol.

Súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci sa podľa sťažovateľa nevysporiadali s rozpormi v oboch v konaní predložených znaleckých posudkoch, a to napriek tomu, že podľa neho zodpovedanie odborných otázok, ktoré boli predmetom znaleckého dokazovania, bolo podstatným pre rozhodnutie o jeho vine alebo nevine a uvedené súdy tieto otázky nedokážu samy posúdiť.

Odôvodnenie rozsudku okresného súdu z 26. júla 2012 a uznesenia krajského súdu zo 14. februára 2013 považuje sťažovateľ s ohľadom na uvedené za nedostatočné, a pretože najvyšší súd nemal procesnú možnosť zhojiť nedostatok uvedených rozhodnutí, mal podľa názoru sťažovateľa uvedené uznesenie krajského súdu zrušiť.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, ktorým vysloví, že rozsudkom okresného súdu z 26. júla 2012, uznesením krajského súdu zo 14. februára 2013 a uznesením najvyššieho súdu z 11. júna 2014 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, zruší predmetné rozhodnutia a vráti vec späť okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, a prizná mu náhradu trov konania.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v predmetnej veci namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu z 26. júla 2012, uznesením krajského súdu zo 14. februára 2013 a uznesením najvyššieho súdu z 11. júna 2014. K namietanému porušeniu označeného práva sťažovateľa malo dôjsť v dôsledku toho, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci neodôvodnili svoj postup, ktorým napriek existencii rozpornosti záverov v dvoch znaleckých posudkoch predložených v konaní nenariadili v tejto veci kontrolné znalecké dokazovanie.

1. K namietanému porušeniu označeného práva rozsudkom okresného súdu z 26. júla 2012

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií ochrany práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. Zívala III. ÚS 3/02, Ölveczky III. ÚS 18/04, Mamonov III. ÚS 75/05, Karlin IV. ÚS 76/05).

Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02).

Podľa § 34 ods. 1 Trestného poriadku obvinený sa môže od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhopovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radíť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného poriadku sú všetky orgány činné v trestnom konaní a súd povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Podľa § 306 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby.

Podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Sťažovateľ mal teda možnosť v rámci ďalšieho priebehu konania predkladať v záujme ochrany svojich práv všetky svoje zásadné námietky prostredníctvom odvolania ako účinného prostriedku nápravy, rozhodovanie o ktorom patrí do právomoci krajského súdu, ktorý je oprávnený posúdiť všetky právne a skutkové okolnosti daného prípadu.

Z uvedeného vyplýva, že realizáciou svojich práv v priebehu uvedeného konania mal sťažovateľ možnosť účinným spôsobom namietat porušenie svojich práv, a preto ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označeného práva uznesením krajského súdu zo 14. februára 2013

Sťažovateľ napádal svojou sťažnosťou aj uznesenie krajského súdu zo 14. februára 2013 po tom, ako najvyšší súd v dovolacom konaní rozhodol uznesením z 11. júna 2014 tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol. Ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nepovažoval sťažnosť v tejto časti za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu zo 14. februára 2013 je považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ vidí v tom, že krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu a nenariadil v predmetnej veci kontrolné znalecké dokazovanie napriek tomu, že v konaní bol ním predložený znalecký posudok R. R., ktorý rozporoval závery znaleckého posudku vyhotoveného znalcom Z. B. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ nesúhlasí s odôvodnením uznesenia krajského súdu zo 14. februára 2013, ktoré považuje za nedostatočné, a postup predchádzajúci vydaniu tohto uznesenia, ktorým súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci nenariadili kontrolné znalecké dokazovanie, je podľa neho v rozpore so zaužívanou súdnou praxou.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje

na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd preskúmal odôvodnenie uznesenia krajského súdu zo 14. februára 2013, ako aj rozsudok okresného súdu z 26. júla 2012 v rozsahu, v ktorom sa naň uvedené uznesenie odvoláva.

V rozsudku z 26. júla 2012 okresný súd v tejto súvislosti uviedol: „Z odborného vyjadrenia R. R. vyplýva všeobecný popis činnosti airbagov.“. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd dospel po oboznámení sa s predloženým odborným vyjadrením k záveru, že toto sa vo svojom obsahu nezaoberá skutočnosťami, ktoré boli predmetom posúdenia v znaleckom posudku Z. B.. Samotný záver o vine sťažovateľa v rozsudku z 26. júla 2012 okresný súd ustálil v kontexte s vyhodnotením ďalších dôkazov vykonaných v predmetnom konaní, v rámci ktorého poukázal na relevantné skutočnosti zistené z výpovede svedkov J. P. a M. V., ako aj skutočnosti zistené z ďalších listinných dôkazov, ktoré svedčili v neprospech sťažovateľa, a taktiež sa vysporiadal s výpoveďou sťažovateľa a jeho matky M. K. poukázaním na skutočnosti, pre ktoré vyhodnotil ich výpovede ako nedôveryhodné.

V nadväznosti na uvedené krajský súd následne vo svojom uznesení zo 14. februára 2013 v podstatnom uviedol:

„Na podklade výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd môže konštatovať, že súd prvého stupňa v súlade s vyššie uvádzaným ustanovením Trestného poriadku a v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. vykonal v potrebnom rozsahu dokazovanie a jeho výsledky v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. aj vyhodnotil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania, ako na to poukazuje v dôvodoch napadnutého rozsudku súd prvého stupňa, nepochybne vyplýva, že obžalovaný M. K. dňa 22. 11. 2004 v pobočke poisťovne... oznámil poistnú udalosť, ktorá sa mala stať dňa 17. 10. 2004 v súvislosti s dopravnou nehodou.

Tvrdenia obžalovaného M. K. o priebehu dopravnej nehody boli jednoznačne vyvrátené tvrdením svedka M. V. a J. P. Obaja svedkovia jednoznačne uvádzali, že

pri obhliadke motorového vozidla, a to aj za pomoci čítacej jednotky bolo zrejmé, že airbag spolujazdca bol len vybratý a k jeho aktivácii nedošlo pri dopravnej nehode. Zistenie, že airbag spolujazdca nevystrelil pri dopravnej nehode, potvrdzovala aj tá skutočnosť, že tento nebol znečistený, bolo ho možné poskladať a vložiť na pôvodné miesto v palubnej doske. Navyše obžalovaný M. K. po upozornení M. V., aby vozidlo riadne pristavil do servisu za účelom jeho ďalšej obhliadky, tak neurobil a neskôr vozidlo odpredal. Navyše obžalovaný M. K. pri odchode M. V. z obhliadky motorového vozidla tohto pozýval na kávu, čo tento razantne odmietol. Svedok M. V. ďalej uviedol, že z centrálného registra poistných udalostí zistil, že predmetné motorové vozidlo už malo obdobnú dopravnú nehodu, čo len utvrdilo jeho podozrenie o fňgovanej poistnej udalosti, ktorú obžalovaný M. K. nahlásil dňa 22. 11. 2004.

Výpovede svedkov M. V. a J. P. v podstate potvrdili aj závery znaleckého posudku Z. B., ktorým dôkazom napriek prednášanej obhajobe obžalovaného M. K., nemal dôvod súd neveriť.

Odborné vyjadrenie znalca R. R. bolo zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní vykonané a nepochybil súd prvého stupňa, keď závery v ňom uvedené vyhodnotil, v súlade s ostatnými dôkazmi, ako dôkaz, ktorý nespochybnil záver o vine obžalovaného. Nepochybil súd prvého stupňa, pokiaľ napriek záverom odborného vyjadrenia znalca R. R. a výpovedi matky obžalovaného M. K., keď dospel k záveru o vine obžalovaného M. K. a tým aj o naplnení znakov žalovaného trestného činu, t. j. poisťovacieho podvodu v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 250c ods. 1 Tr. zák. Aj keď výsluch M. K. bol vykonaný s odstupom času od dopravnej nehody, na čo poukazovala obhajoba, nie je možné nevidieť značné rozpory medzi tvrdeniami o priebehu dopravnej nehody, ako ju mala vnímať svedkyňa a tvrdením samotného obžalovaného M. K.

Zo samotného protokolu o nehode v cestnej premávke taktiež nevyplýva, aby svedkami a účastníkmi tejto nehody boli rodičia obžalovaného M. K.

K námietkam obžalovaného, že súd výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil jednostranne, a to v jeho neprospech, pričom neodstránil rozpory ohľadne odpovede na odbornú otázku, považuje za nutné odvolací súd uviesť, že súd prvého stupňa sa zákonným spôsobom vysporiadal so všetkými dôkazmi, a preto neobstojí ním prednášané

tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, resp. o nesprávnom hodnotení dôkazov, t. j. v jeho neprospech.

Správny a zákonný bol postup súdu prvého stupňa, pokiaľ vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, keď dospel k záveru, že nie je potrebné vo veci robiť kontrolné znalecké dokazovanie, lebo na podklade vykonaného dokazovania bolo možné vo veci zákonne rozhodnúť.“

Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd sa argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania zaoberal a riadne sa s ňou v rámci odôvodnenia svojho uznesenia vysporiadal.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že znalecké dokazovanie má špecifický charakter a zvláštne postavenie medzi dôkaznými prostriedkami, avšak stále zostáva jedným z možných dôkazov. Samotný rozsah dokazovania, ako aj selekciu dôkazov navrhnutých jednotlivými procesnými stranami určuje v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov súd rozhodujúci vo veci samej, resp. o obžalobe, ktorý je ako jediný v predmetnom konaní oprávnený posúdiť význam dôkazu navrhovaného procesnou stranou v rámci obsahového kontextu posúdením množstva, kvality a závažnosti dôkazov, ktoré už boli v danej veci vykonané. Z obsahu odôvodnenia uznesenia zo 14. februára 2013 vyplýva, že krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri preskúmaní rozsudku okresného súdu z 26. júla 2012 a jemu predchádzajúceho postupu, a právne závery, ku ktorým dospel, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania za potrebné, a poukázal na správnosť okresným súdom vykonaného hodnotenia jednotlivých dôkazov v predmetnom konaní. Uznesenie krajského súdu zo 14. februára 2013 preto nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne a samotný sťažovateľov nesúhlas s jeho obsahom ešte nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

S ohľadom na uvedené ústavný súd nepovažuje odôvodnenie uznesenia krajského súdu zo 14. februára 2013 za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného

hľadiska za neospravedlňiteľné, resp. neudržateľné, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu označeného práva uznesením najvyššieho súdu z 11. júna 2014

Proti uzneseniu krajského súdu zo 14. februára 2013 podal sťažovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil skutočnosťami naplňujúcimi podľa neho dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), c), g) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd ho svojím uznesením z 11. júna 2013 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Sťažovateľ v sťažnosti sám konštatoval, že najvyšší súd sa vysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa odňatia jeho veci zákonnému sudcovi, ako aj s námietkou vykonania znaleckého posudku pred začatím trestného stíhania, avšak k jeho námietke týkajúcej sa nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania a neodôvodnenia rozpornosti v konaní predložených znaleckých posudkov sa najvyšší súd nevyjadril, iba sa v tejto súvislosti obmedzil na konštatovanie, že ide o otázku ustálenia skutkového stavu, ktoré nie je oprávnený ako dovolací súd preskúmať.

Ústavný súd preskúmal obsah odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 11. júna 2014, v ktorom tento vo vzťahu k námietke nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania uviedol:

„Pokiaľ ide o výhradu obvineného, spočívajúcu konkrétne v tom, že konajúce súdy v danom prípade nesprávne vyhodnotili výpovede svedkov, listinných dôkazov, znaleckých posudkov, že tieto závery nezodpovedajú predstavám obvineného, tak tu treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú z dovolacieho konania vylúčené, nakoľko správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania

obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere vid' i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 21/2010). Len s poukazom na nesúhlas s hodnotením dôkazov, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať žiadny dovolací dôvod.

Z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné, a že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní obvineného je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu či nápravu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Navyše uvedené námietky nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátora na druhej strane. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

Opätovne sa pritom v tejto súvislosti javí ako žiaduce poukázať na to, že to, aké dôkazy súdy vykonali, ako ich následne vyhodnotili a aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili je otázka skutkových zistení, ktorú dovolací súd v predmetnom konaní už nemá oprávnenie preskúmať a to aj vo vzťahu k tomu, akú výšku škody súdy ustálili, a či ustálili tú okolnosť, či k nehode došlo a v akom rozsahu bolo vozidlo poškodené.

V tomto smere považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami. ...

Obvineného námietky voči nesprávne zistenému skutkovému stavu a následne zlého právneho posúdenia konania obvineného nenapĺňujú dovolací dôvod tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Dokazovanie na hlavnom pojednávaní bolo

vykonané v súlade s ustanovením Trestného poriadku, z procesného hľadiska neboli porušené ustanovenia Trestného poriadku pri vykonávaní dôkazov, a preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Na základe vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.“

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia z 11. júna 2014 primeraným spôsobom vysporiadal s uvedenými námietkami sťažovateľa, preskúmateľným a dostatočným spôsobom vysvetlil, prečo ich považuje za nedôvodné a prečo nezakladajú prípustnosť dovolania. Odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu z 11. júna 2014 predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo najvyšší súd v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol, a je plne v súlade s judikatúrou najvyššieho súdu týkajúcou sa námietky nevykonania dôkazu ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania (napr. m. m. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 39/2009 z 1. októbra 2013, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 33/2013 z 27. februára 2014). Ústavný súd preto konštatuje konformnosť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 11. júna 2014 v súlade s limitmi čl. 46 ods. 1 ústavy. Na základe uvedeného bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014